

Værdighedspolitik

2019

Kerteminde
Kommune

Sundhed, Handicap og
Rehabilitering

Forord

I de kommende år bliver vi flere ældre. Mange er mere sunde og raske og lever længere end tidligere. I Kerteminde Kommune er der mange tilbud og aktiviteter, også for borgere, som har forladt arbejdsmarkedet og har ladet sig pensionere. En del borgere bliver syge eller svækkede. Det kan ramme alle og vi har en fælles forpligtelse for at sikre at den nødvendige hjælp og støtte både har en høj kvalitet og er så værdig som mulig.

Værdighedspolitikken er tæt forbundet med Kerteminde Kommunes Sundhedspolitik. Ligesom vi alle har et medansvar for fællesskabet, så har vi også et ansvar for vores eget liv. Alle borgere i Kerteminde Kommune skal have mulighed for et selvstændigt og meningsfuldt liv. Derfor arbejder Kerteminde Kommune på, at borgerne oplever en sammenhængende indsats med en målrettet rehabiliterende tilgang, som understøtter borgernes egne ressourcer og mulighed for at have indflydelse på eget liv.

Værdighedspolitikken for Kerteminde Kommune er resultatet af en bred involverende proces med afholdelse af temamøde i 2016 med deltagelse af borgere, repræsentanter for bl.a. Seniorråd og Handicapråd samt ledere og medarbejdere.

En redaktørgruppe med repræsentanter fra Ældre-, Handicap- og Psykiatriudvalget, Seniorrådet, pårørende samt ledere og medarbejdere i Sundhed, Handicap og Rehabilitering har både i 2018 og 2019 medvirket til revision af værdighedspolitikken. I 2018 er tilføjet afsnit om pårørende og i 2019 afsnit om bekæmpelse af ensomhed.

Værdighedspolitikken har efterfølgende været i høring i Seniorrådet.

Britt Pedersen

Formand for Ældre-, Handicap- og Psykiatriudvalget

Værdier

Grundlæggende værdier

Kerteminde Kommunes vision for værdighedspolitikken bygger på følgende værdisæt:

- **Kvalitet** - Vi handler kompetent og helhedsorienteret
- **Nærvær** - Vi sætter mennesket i centrum
- **Udvikling** - Vi bygger et fundament for fremtiden med respekt for fortid og nutid
- **Trivsel** - Vi skaber trygge rammer i et levende miljø

En rehabiliterende tilgang

Udgangspunktet er at borgerne er ansvarlige for eget liv og at Kerteminde Kommunes medarbejdere stiller sig til rådighed som "gæst i borgerens liv".

De kommunale indsatser sker indenfor lovgivningen, det politisk fastsatte serviceniveau og med udgangspunkt i borgerens livssituation, motivation og evne til at udføre fysiske og psykiske aktiviteter. Målet med indsatsen er, at borgerens eget potentiale for udvikling anvendes til at understøtte borgerens handlemuligheder, så borgeren opnår et selvstændigt og meningsfyldt liv. Inddragelse af borgeren sker igennem samarbejde og ligeværdig dialog med borgeren og evt. dennes netværk, således at processen opleves forståelig, meningsfuld og sammenhængende.

Medarbejdere i Kerteminde Kommune arbejder på baggrund af den bedste tilgængelige viden og med at fastholde eller udvikle kvaliteten af indsatser og tilbud.

Livskvalitet

Livskvalitet er at trives og føle sig tilpas og det er en individuel følelse, som kan være forskellig fra person til person.

Det giver livskvalitet, at kunne bestemme over sit liv og hverdag, så længe som muligt. Når en borger bliver ældre eller syg og mister færdigheder kan det ofte opleves som et tab af livskvalitet. Derfor er det vigtigt, at borgeren vejledes i forhold til at skabe de bedste rammer for et selvstændigt liv og at hjælp og støtte altid udføres med respekt for forskellighed og den enkelte borgers livsstil og ønsker. Ensomhed kan have stor indflydelse på den enkeltes livskvalitet. Derfor understøttes mulighederne for at skabe sociale netværk i lokalsamfundet.

Indsatser:

- Medarbejderne kommunikerer med fokus på respekt, nærvær og indlevelse i det enkelte menneske.
- Viden om og kendskab til borgeren gennem dialog med borger og evt. pårørende.
- Anvende livshistorie i planlægning og udførelse af hjælpen.
- Fokus på et aktivt hverdagsliv og understøtte fællesskaber.
- Inddrage frivillige, organisationer og andre bl.a. gennem frivilligcenteret for at understøtte etablering af tilbud, som skaber samvær og modvirker ufrivillig ensomhed.
- Vejledning og støtte ved funktionstab og sygdom f.eks. i forhold til hjælpemidler, valg af velegnet bolig eller indflytning på plejecenter.

Selvbestemmelse

Selvbestemmelse er retten til at bestemme over sig selv og sit eget liv. Derfor skal hjælpen til borgere, som pga. sygdom eller funktionstab har behov for hjælp, tilrettelægges i dialog og under hensynstagen til den enkeltes ønsker i forhold til f.eks. døgnrytme, rutiner og aktiviteter.

Selvbestemmelse understøttes gennem den rehabiliterende tilgang, hvor der tages udgangspunkt i borgerens ressourcer og anvendes hjælpemidler, velfærdsteknologiske løsninger, træning og genoptræning, som muliggør at den enkelte borger forbliver aktiv og selvhjulpnen, så længe som mulig.

Indsatser:

- Planlægning og udførelse af hjælpen under hensynstagen til individuelle ønsker og behov og størst mulig fleksibilitet.
- Kommunikation og dialog mellem borger, evt. pårørende og medarbejdere.
- Understøtte uafhængighed og funktionsevne gennem rehabilitering, hvor hjælpen er kompenserende og støttende.
- Anvende og tilpasse hjælpemidler og velfærdsteknologiske løsninger.
- Evaluering og løbende opfølgning af indsatser.
- Klippekortordning til de svageste hjemmehjælpsmodtagere.

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Et tæt samarbejde mellem forskellige faggrupper er en forudsætning for helhed og kvalitet i indsatserne.

Det gælder f.eks. for borgere med demens, senhjerneskade, socialt udsatte borgere eller borgere med flere samtidige kroniske sygdomme.

Sammenhæng i information, behandling og hjælp har betydning for et værdigt ældre liv.

Indsatser:

- Systematisk opfølgning på borgerens individuelle behov og løbende tilpasning af hjælp og støtte.
- Kontinuitet og fleksibilitet, så hjælpen, så vidt muligt, tilpasses borgerens liv og ønsker.
- Tværfaglige teams i hjemmeplejen.
- Faglig ledelse af medarbejdere og kompetenceudvikling, så medarbejderne er klædt på til at håndtere opgaverne.
- Samarbejde med praktiserende læger, sygehuse og Region Syddanmark gennem nedsatte udvalg, faste møder og aftaler, f.eks. sundhedsaftalen.

Mad og ernæring

Måltidet har stor betydning for livskvaliteten. Det gælder også, når der er behov for tilpasning af kosten til individuelle hensyn og ernæringsbehov.

Appetit og glæden ved at indtage et måltid afhænger i høj grad af rammerne.

Indsatser:

- Daglig frisklavet varm mad på plejecentre og i hjemmeplejen.
- Tilpasset kost efter ernæringsbehov til alle modtagere af kommunal madservice.
- Personlig levering af mad i hjemmeplejen, hvilket sikrer daglig kontakt og dialog.
- Kvalitetssikring af måltidet fra planlægning af indkøb og produktion til den enkelte borgeres oplevelse.
- Kostråd
- Skabe gode rammer om måltiderne med fokus på sanseindtryk, medinddrage hvor det er muligt og understøtte samværet.
- Understøtte initiativer, som spisevenner, kulturkøkken og madlavningshold med henblik på at skabe fællesskaber og forebygge ufrivillig ensomhed.

En værdig død

En værdig død handler om tryghed og det er en vigtig opgave, at livet får en værdig afslutning.

Det er ønskeligt, at der, så vidt muligt, er klarhed over den døendes ønsker, så forventninger kan afstemmes og de rette personer inddrages.

Indsatser:

- Dialog, forventningsafstemning og respekt for den enkeltes ønsker omkring livets afslutning.
- Information om muligheden for at dø hjemme, hospice, plejeorlov, terminalerklæring, livstestamente m.m.
- Koordineret samarbejde med praktiserende læge, sygehus, palliativt team (lindring og smertebehandling) og pårørende.
- Inddrage pårørende og/eller Vågetjenesten for at tilstræbe, at ingen dør alene, hvis de ikke ønsker det.

Pårørende

Pårørende er de personer, der har et nært forhold til en borger. Det kan f.eks. være ægtefælle/samlever, forældre, søskende, eller børn. Pårørende omfatter også personer, som ikke er i familie, men har et nært forhold til borgeren. Det kan være følelsesmæssigt og fysisk hårdt at være pårørende, som ofte oplever følelsen af sorg og tab bl.a. som følge af forandring, ændrede roller og manglende balance i hverdagen.

Indsatser:

- Pårørende er betydningsfulde i samarbejdet omkring borgeren, bl.a. med viden og kendskab til borgeren.
- Pårørende skal opleve, at blive hørt og inddraget i det omfang det er muligt med fokus på tidlig inddragelse, forventningsafstemning og løbende opfølgning.
- Udgangspunktet for samarbejdet med borger og pårørende er en gensidig respekt for hinandens faglighed og viden i en ligeværdig dialog.
- Vejledning til pårørende om muligheder for at få hjælp og støtte f.eks. aflastningsplads og inddragelse af frivillige.
- Understøtte etablering af pårørendenetværk, hvor de pårørende har mulighed for at tale med andre i en lignende situation og henvisning til relevante tilbud f.eks. pårørendekurser.

Ensomhed

De fleste mennesker vil på et eller andet tidspunkt i livet opleve ensomhed. Det kan være i øjeblikke, i bestemte situationer og i kortere eller længere perioder af livet.

Et menneske kan være alene uden at føle sig ensom. Et andet menneske kan føle ensomhed i samvær med andre. I de tilfælde, hvor den enkelte er uønsket alene – eller føler sig ensom i mødet med andre, får ensomhed betydning for livskvaliteten.

Risikoen for at opleve ensomhed stiger med alderen, når familie og evt. venner falder fra, og det kan være svært at skabe nye relationer. Et dalende funktionsniveau kan ligeledes begrænse muligheden for at leve et aktivt liv, som tidligere levet.

At deltage i sociale aktiviteter og arrangementer er ikke altid nok til at mindske ensomhed. Nøglen til at mindske risikoen for ensomhed ligger i samtalen, nærværet og fortroligheden.

Medarbejderne i Sundhed, Handicap og Rehabilitering har særlig fokus på ændringer i livsomstændigheder, der kan medføre øget risiko for ensomhed, som f.eks. sygdom, når en ægtefælle flytter på plejecenter eller ved dødsfald.

Indsatser:

- De forebyggende medarbejdere afdækker risiko for ensomhed og kan henvise til en række indsatser – både i kommunalt regi og i foreningslivet.
- Udbrede viden om portalen www.aktivtældreliv.dk, hvor borgeren kan finde aktivitetstilbud, der har interesse.
- Samarbejde med foreninger og frivillige og understøtte borgerens deltagelse.
- Der udarbejdes livshistorie sammen med borgere på plejecenter, så medarbejderne har en viden om, hvad der er vigtigt for den enkelte borger og kan medvirke til at skabe meningsfulde relationer.

Det videre arbejde

Værdighedspolitikken integreres i det daglige arbejde i Sundhed, Handicap og Rehabilitering.

Politikken og indsatsområderne evalueres årligt i Ældre-, Handicap- og Psykiatriudvalget med inddragelse af Seniorrådet.

Godkendt i Byrådet d. 28. november 2019